XV. évfolyam. Celldömölk, (Kisczell) 1913. augusztus 31. 35. szám.

Kemenesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“) Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . 2 kor. —
Fél évre : . . . 4 „ | Egyes szám ár . —
Tanulóknak és jegyzőknek egy évre 8 kor., félévre 3 kor.
Az előfizetési ár szabadon . . . hétfőn és pénteken

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk. Dómölki-utca, „Gombás ház — Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és özv. Zsigmond Istvánné könyvkereskedése

A községi gazdalkodas hibái.

A községnek, mint községi alakulatnak modernebb irányban való haladása, kulturája és a közjólét felé fejlődése, ma nagyrészt a község gazdasági erejétől függ. A legnagyobb jóakarat, lelkesedés, buzgóság a község fejlesztését illetöleg csak utópisztikus óhajtas marad a vagyoni erőnek hiányában.

Sajnos, a községek nagy részének elmaradottsága arról tanuskodik, hogy a község vagyoni erejének gyarapitása évtizedeken at nem sikerült, mert nem sikerülhetett.

Ennek fontos és számos oka van.

Mindenekelőtt az 1886. évi községi törvény bizonyult ujabb idoben legnagyobb kerékkötőjeül a községi vagyonosodasnak. Ha itt-ott a községek jegyzői által felébresztett gazdalkodasi energia nemesebb intenciókra, szélesebb alapu gazdasági tevékenységre ösztönzött, eppen a községi törvény háromévtizedes szakaszai szolgáltattak a nehézkes béklyókat. Ennek az eredménye aztán az, hogy ma a községek nemcsak hogy a magánember üzleti tevékenységével nem vetekedhetnek, de még a sok tagot számláló társaságok mozgékonyságával sem birnak.

Pedig a községi leltárnak évenkénti értékelése fontos hitel-tényező. A mai gyors iramu gazdasági folyamatban nem közönbös a községre nézve, hogy vajjon hitelképessége csökkent-e vagy növekedett? Sőt a hitelképességnek a leltárból folyó gondatlan elhanyagolása nem ritkán pénzben kifejezhető anyagi károsodást jelent a községre.

A mostani nehéz pénzviszonyokat közvetlenül megelőző kedvezőbb időben történt ugyanis, hogy egy különben elég jómódu község halaszthatatlan épitkezésének és más beruházásoknak költségeire kölcsönhöz folyamodott. Az egyik pénzintézet hajlandó is volt a kölcsönt zálogleveleken nyujtani megfelelő biztositék (leltár, pótadólekötés stb.) mellett. Mielőtt azonban a bank kölcsönajánlatának határideje lejárt volna, a bank a leltári vagyont érték szerint nem fogadhatta el megfelelő biztositéknak. Nem volt más, mit tenni, mint a község vagyonát valódi allagában és értékében hiteltérdemlően leltározni.

Igen ám! De most már kiesett a bank kölcsönajánlatnak obligójából s a pénzviszonyok hirtelen rosszabbodása folytán a bank kénytelen volt a 93-as árfolyamot felajánlani. A község pedig kénytelen volt a kölcsönt igy is elfogadni. Itt a leltározás érték és átlag szerinti foganatositásának elmulasztása sulyos néhány ezer korona károsodást jelentett a községre.

A községi földek 1—3—6, ritka esetben 10 évi időtartamra adatnak bérbe. Különösen az 1—3, de igen sokszor a 6 éves bérletnél olyan gazdálkodás érvényesül, mely a föld termő erejét kiszipolyozza. Az 1 vagy 3 éves bérlő nem fog annyi táplálékot és munkát a föld termő erejének fokozására forditani, hogy a legnagyobb hozadékképesség a rövid tartamu bérlet idejének lejárta után fog következni. Hasonló felfogással müveli a bérbevett földet a 6 éves bérlő is az utolsó esztendőkben.

Ennek az eredménye aztán az, hogy a föld termő ereje kiszipolyoztatván csökken és ennek következtében csökkeni fog a következő bérbeadásnál a bérleti összeg. Vagy ha nem csökken, marad a régi bérleti összeg még olyan időkben is, mikor a gazdasági termés produktumai magas árfolyammal birnak.

Mi hát ennek az orvossága?

Az, hogy az ugynevezett rablógazdálkokásra alapitott 1—3 éves bérleteket meg kell szüntetni teljesen és hosszabb tartamu bérletekre áttérni. De ezeknél annak szerződésszerü biztositásával és megfelelő ellenőrzésével, hogy a bérlő a bérletnek utolsó éveiben is azt a táplálékot és munkát köteles a földnek adni, melyet a kezdő években.

Igy aztán a községi ingatlanok haszonbérei növekednének olyan arányban, a mely arányban a piaci forgalom a gazdasági termékeket értékeli. Ma pedig ott tartunk, hogy a községi ingatlanok, mint legsoványabb földek (gondozatlanok, táplálatlanok) a legkisebb bérösszeget jövedelmezik.

Az asszony.

Irta: [illegible]

Kalauz voltam a chicagói villamos vasuton a cattoge-vonalon. — A kocsikat földalatti kabel hajtotta.

Ujév napjának reggelén a város felé mentünk, a mikor folszólt az az ur és beszédbe elegyedett velem... Ha be kellett mennem a a kocsiba, vart, a mig visszatertem szokott helyemre és ujra beszélni kezdett. Körülbelül harminc eves lehetett, halvány, igen előkelő megjelenésü, de nem viselt felsőkabátot, noha meglehetősen hideg volt.

— Sietve mentem el hazulról, kabátot sem vettem föl... Meg akartam előzni a feleségemet, magyarázta.

Mosolygott. De sajátságos mosoly volt: inkább az ajkak megrándulasa, ideges vonaglása.

— Mennyit keres? — kérdezte.

Ez nem ritka kérdés a yankeek hazájában; megmondtam hát mennyit keresek.

— Akar-e tiz dollárt külön keresni? — kérdezte.

Azt mondtam, hogy igen. És ő szó nélkül átadta nekem a bankót. Azután megjegyezte, hogy bizalma van hozzám.

— Mit tegyek? — kérdestem.

— Ma este nagy szivességet tehet nekem Itt a maga vonalan, a Monroe-ut szélén a kocsik elmennek egy medence fölött, mely levezet a földalatti kabelhez. A medencét vaslemez födi, ezt én leemelem és lelépek.

— Véget akar vetni az életnek?

— Nem egészen. De ugy akarok tenni.

— Ah!

— Es maga megfogja állitani a vonatot és ki fog huzni a lyukbol ha védekeznem is.

— Megteszem.

— Köszönöm. Különben megjegyzem, hogy nem vagyok elmebeteg, a mint talán gondolja. Mindezt a feleségem miatt teszem, hadd lássa, hogy öngyilkos akartam lenni.

— Hát az én vonatomon fog ülni a felesége?

— Igen. Künn fog ülni a „grip“-en.

— Amulva néztem rá. A „grip“ a vezető kocsija volt; nyitott, — falak nélkül, télen senki sem szokott ott ülni.

— A „grip“ en fog menni, ismételte ő. Megirta valakinek, hogy ma este a „grip“-en megy es jelt ad — egy bizonyos helyen.

— Jó De akkor arra figyelmeztetem önt, hogy a fedőt lehetőleg gyorsan távolitsa el a medencéről és lepjen le ugyan-e pillanatba a lyukba. Különben utolér bennünket egy másik vonat. Hampercnyi időkösökben megyünk.

— Mindezt tudom, — válaszolta ő.

— M g egyet Mikeppen fogja tudni, melyik vonatra szall föl a felesége?

— Erről telefon utján értesitenek. Vannak embereim... A felesegem barna prémes ruhát fog viselni, könnyen ismerhet, nagyon szép asszony. Ha éltalana ajulni, vigyék el a Monroe-utca szelen levő gyógyszertárba.

— De beszelt-e a vezetővel is? — kérdeztem.

— Igen, neki is adtam tiz dollárt. De nem akarom, hogy ti ketten tréfás megjegyzéseket tegyetek .. ne is beszéljetek a dolgokról...

„TITÁNIA“ gőzmosó-, vegytisztitó- és kelmefestő vállalat
CELLDÖMÖLK, Sági-utca 31.
Tisztitásra elfogad: ing, gallér és kézelőket, függönyök, valamint e szakmába vágó dolgokat, uri- és női felső szövetruhakat, selymet, barsonyt, csipkét, szalma, panama és posztó kalapokat. *Festi mindenfélét minden szinre.* Vidéki megbizást gyorsan es pontosan eszközöl. Elegendő cim: „TITANIA“, Celldömölk.
Olcsó árak! Elsőrangu munka!

(Orih) ÉTTEREM (Kösor)
Tisztelettel értesitem a t. utazó urakat, hogy minden kivánalmaknak megfelelő éttermemben minden időben jól és olcsón lehet étkezni.
Bankettek és lakodalmak rendezését jutányos árban elfogadom.
GRÜNFELD FULÖP Celldömölk, Sági utca 2/b.

„HUNGÁRIA“ általános biztositó r.-t. kerületi ügynökség

Nem is szólva a községi gazdálkodás mellékvágányairól, kisebb jelentőségű mételyeiről, elérkezettnek látszik az idő és a tér a községi gazdálkodás reorganizációjára, községek nagyobb gazdasági szabadságára.

Egy uj törvény.

Gazdasági munkásbiztositás.

A gazdasági munkások és cselédek baleset elleni biztositása körül állandóan igen sok zavart okoz az 1907. évi XIX. és az 1912. évi VIII. törvénycikk egyes rendelkezéseinek eltérő magyarázata. Ezeket a zavarokat akarja megszüntetni az 1913. évi XX. törvénycikk életbeléptetése. A törvénycikkely a gazdasági cselédek és gépmunkások baleset elleni biztositása és betegség esetén való ellátása körül irányadó törvényes rendelkezéseket tartalmazza. A törvénycikk életbeléptetését leiratban közölte a földmivelésügyi miniszter az összes megyei hatóságokkal. vármegyénk alispánjához a minap érkezett meg a leirat, mely kivonatosan a következőket mondja:

Az 1908. évi XIX. és 1912. évi VIII. t. c. egyes rendelkezéseinek eltérő magyarázata folytán a gazdasági alkalmazottak biztositása körül zavarok fordultak elő. E zavarok végleges megszüntetése céljából hozatott az 1913. évi XX. t.-c., melynek 2. §-a a gazdasági alkalmazottakra nézve eddig is érvényben volt törvények fölsorolása mellett kétséget kizáró módon megállapitja, hogy a gazdasági alkalmazottak közül egyedül a képesitett gépkezelő (vizsgázott gépész) az, kit mind betegség, mind baleset esetére az 1907. évi XIX. t.-c. értelmében kell biztositani.

Most tehát, a midőn az 1913. évi XX. t.-c. minden kétséget kizáró módon nyilvánvalóvá teszi, hogy e gazdasági alkalmazottak az ipari munkásbiztositásba be nem vonhatók, elvárom a közigazgatási hatóságoktól és községi közegektől, hogy e tekintetbe eddig fennforgott zavaroknak az érdekeltek megfelelő fölvilágositása utján is elejét fogják venni, de őrködni fognak, hogy a gazdasági alkalmazottak mindazon segélyekben részesüljenek, a melyeket számukra a törvények ugy betegség, mint baleset esetére előirnak.

Az 1912. évi VIII. t.-c. 12 §-a a kötelező balesetbiztositást elmulasztó munkaadókra, illetőleg gazdasági géptulajdonosokra — teljes kártérítési felelősségük fennhagyása mellett — 100 koronáig terjedhető pénzbirságot szab és tőlük a dijak utólagos behajtását rendeli el.

Felhivom a t. Cimet, utasitsa a helyi végrehajtásra hivatott hatóságokat és községi közegeket, hogy a mennyiben a kötelező balesetbiztositás ily elmulasztása tudomására jutna, a kihágási eljárásnak hivatalból leendő lefolytatása és egyszersmint a dijak utólagos behajtása iránt haladéktalanul intézkedjék, hogy a törvény kötelező rendelkezéseinek ez uton is minden irányban érvényt szerezzenek.

Az uj törvény értelmében a gazdasági alkalmazottak biztositására szolgáló intézmény ezt a nevet viseli: „Országos gazdasági munkáspénztár" Ghillányi Imre báró s. k.

Évfordulón.

I.

Lehül a láz, mely egyszer régen
Lobogott, égett, mint a láng,
Tüze megtisztult az idővel
S most szelid fénye tüz le ránk.
Egy gyöngéd kézzel összefonódik
Azért még most is a kezem,
Májusi fényben járok ismét,
Örök tavaszra emlékezem.
A boldogságunk, minden álmunk,
Féltő reményünk — valahány:
Egy rózsás arcu, pici száju,
Csacsogó, daloló leány.
Szeliddé teszi a türelmet,
Érte a lemondás se fáj,
Hogy szinte virradatnak tetszik,
A mint közelg már lassan-lassan
Éltem nyarán az esthomály.

II.

Édes anyu, az életünkből
Nyolc esztendő hogy elszaladt!
Nem volt, a mit megbántunk vo'na
Benne, akár egy pillanat.
Önszinü felleg ha közelgett,
Mennyköve soha nem került,
Olyan tisztán, mint akkor fénylett,
A hogy ma fénylik, kiderült.
Szivünkben a mi tiszta napfény,
Egyre erősebb a heve,
Bimbaja van a tózsatőnknek,
Te vagy a harmat, te a napja,
Te vagy a védő levele.

Tekintetünk egymás szemében
Már valaki mást is keres, —
Két szetetet, hogyha megoszlik,
Hidd el, csak igy lesz kétszeres.

Sz. Szigethy Vilmos.

HIREK

— **Polgári iskolánk** ez évi szeptember hó 15-én megnyilik. Ezt az örvendetes hirt adjuk közre a varos közönségének. Ez ügyben kedden délelőtt tartott ülést a képviselő testület, melyen megjelent *Kuliszéky* Ernő kir. tanfelügyelő és jelentette, hogy a kultuszminiszter a celldömölki polgári iskolát községi jelleggel engedélyezte azon kikötéssel, hogy a kiadások felét Celldömölk mezőváros viseli, fele összegét pedig a kultuszkormány. A képviselőtestület egyhangu hatatozattal kimondotta, hogy a polg. iskolát felállitja az 1913—14 tanévre a kultuszminiszterium feltétele szerint és oda fog törekedni, hogy a jövő 1914—15 évre az iskolát a kormány átvegye. A celldömölki községi jellegü polgári iskolát tehát ez évi szeptember hó 15-én megnyitják. Az iskola ideiglenesen a volt dömölki evang. iskola helyiségében lesz egyelőre két tanerővel. A tanari állásokra a pályazati hirdetést már kiirták. Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy *Pletnits* Ferenc dr. celldömölki tekintélyes ügyvéd, elhunyt fia emlékére az ujjonan megnyiló polgári iskolánál 2000 koronás alapitványt tett, mely összegnek kamatai egyelőre a tanerők fizetésének kiegészitésére használható fel, később pedig a legjobb tanulók jutalmazására szolgál. A polgári iskola felállitása alkalmából üdvözöljük Celldömölk mezőváros polgárságát a kultura terén hozott áldozatkészségeert.

— **Jubiláló püspök.** Báró *Hornig* Károly veszprémi biboros püspök folyó évi szeptember hó 8-án ünnepli Veszprémben püspökségének 25 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból a a jótékony püspök egyházmegyéje beteg papjai segélyezésére 100 ezer koronát adományozott.

— **Öngyilkos bakatizedes.** Kedden reggel Szombathelyen a csapatkórházban öngyilkosságot követett el *Pintér* János gyalogos tizedes. Magához vette szolgálati fegyverét s feiment a csapatkórház padlására. a hol mellbe lőtte magát. Hátrahagyott levelében azt irja, hogy halálosan szerelmes lett egy környékbeli iparos leányába, a kit vasárnap meg akart látogatni, de nem kapott szabadságot. Ezért lett öngyilkossá. A halálra szánt katona állapota reménytelen.

— **Tartalékos tisztek lapja.** Egy uj lap és pedig katonai szaklap indult meg e hó 18-án Szombathelyen, mely a vasmegyei tartalékos tisztiegyesületnek hivatalos közlönye lesz. A lap főszerkesztője Erdődy Tamás gróf, főmunkatársa Czauer Ambrus százados, felelős szerkesztője pedig Zimmermane Károly mérnök.

— Nem.

— Ön kiáll a „grip"-re és élesen figyel. A mikor a Monroe-utcához közelednek és megpillantja a fejemet a medence fölött: megadja a jelt és a vonat megáll. A vezetővel együtt rohannak és kihuznak a medencéből, ha én védekezem is és azt állitom, hogy megakarok halni.

Azzal leugrott.

Tiz dollárral voltam gazdagabb; hála Istennek, gondoltam — vannak boldog napok is az életben! — Bizony rám fért a kis ujévi ajándék.

— — — Alkonyatkor fiatal hölgy szállt föl a cattoge állomáson. Helyet foglalt a „grip"-en. Barna prémes ruhát visel. A midőn kiléptem hozzá és átadtam neki a jegyet, egész arcát felém forditotta, ugy nézett rám. Nagyon fiatal és szép volt, a szeme ártatlan, sötétkék. Szegényke, ijedtség vár reá, gondoltam. De bizonyára rossz fát tett a tüzre és most megkapja a büntetését. Mindenesetre gondosan — ezer örömmel — viszem a gyógytárba.

A város felé robogtunk. Szokott helyemen állva észrevettem, hogy a vezető hirtelen beszélni kezd a hölgygyel. Ugyan mi mondani valója lehet? Nagy csodálkozásomra látom, hogy a hölgy egy ülőhelylyel közelebb huzódik a vezetőhöz és ott áll a gépje előtt és feszült figyelemmel hallgatja: mit mond.

Mint hogy Monroe volt a következő utca, előre mentem a „grip"-re.

Most nem beszélt sem a vezető, sem a hölgy. Az utolsó, a mit észrevettem, az volt, hogy a vezető bólintott, mintha tisztába jött volna valamivel, azután egyenesen maga elé nézett és teljes yorsasággal mentünk előre. Pedig a hosszu Pat-ot, ezt az én vezetőmet, ügyes és hidegvérü fiunak ismertük mindannyian!

— Slack her a bit, sugtam oda neki a zsargonuekban, — a mi azt jelenti, hogy: „Menj kissé lassabban!" Mert abban a percben én már megpillantottam azt a fekete pontot a sinek között — emberfej lehetett, mely kiáll a földből.

A hölgyre is néztem. A tekintetét ő is arra a pontra szegezte és keményen megmarkolta a pad támláját. — Máris ijedezik — gondoltam — hát még ha látja, hogy saját ura az, a ki meg akar halni.

Ám a hosszu Pat nem ment lasabban. Oda kiáltottam neki, hogy emberek vannak a medencében — semmi változás. Most tisztán láttuk a fejét: ő volt az, ő állt a lyukban, az a fiatal hóbortos fickó. Az arcát felénk forditotta. Ekkor én a számhoz illesztettem a sipot és teljes erőmből belé fujtam. Pat csak ment előre változatlan gyorsasággal: még egy negyed pillnat és . . . Ráütöttam a csengőre, fölhangzott a berregese — és azután előre ugrottam és megragadtam a féket. De már késő volt, rikácsolva ment el a vonat a medence fölött, mielőtt megállt.

Leugrottam; gondolatai mujra a grip-re tértek és általában sehol se leltem nyugtomat. A hosszu Patnak is dölt volt az arca, összefüggéstelen szavakat hebegett a medencéről és emberekről, és miképpen is történhetett, hogy ő meg nem állitotta a kocsit. A fiatal hölgy azt kiáltotta, hogy: „Iszonyu! Iszonyu!" Az arc vértelen volt és görcsösen kapaszkodott a pad támlájában. De nem ájult el és röviddel ezután leszállt és eltünt a sokaságban.

A hosszu Pat elkérte tőlem a késemet; oda sugta nekem, hogy valamely csöndes ház kapuja alá akar menni, hogy ott lemesse az egyenruhái gombjait; ő most már nem maradhat szolgálatban; nagyon sajnálja, de el kell bucsuznia tőlem, én rám hárul a kötelesség, hogy a végállomásig vigyem a vonatot, ott majd kapok másik vezetőt.

Sok nép gyült oda; megtaláltuk a szerencsétlenül járt ember fejét a leghátélsó kocsi alatt, a teste meg ott állt a lyukban: a gép éppen az álla alatt metszette el a fejét a törzstől. Eltakaritottuk a holttestet a sinekről; rendőr jött oda és sok nevet irt föl és rólam valamenynyi utas kijelentette, hogy csöngettem és fütyültem és végre megragadtam a féket.

Es ezzel ment . . .

— Egy estén karácsony és ujév között nem voltam szolgálatbon és csöndesen ballagtam végig az utcákon. Hogy egy pályaudvar elé érem, egy pillanatra beléptem: meg akartam tekinteni a hatalmas sürgést forgást odabenn.

Hirtelen nevemet hallom — az egyik kocsi lépcsőjén áll, a ki szólt. Felém mosolyog és int. A hosszu Pat volt. Nem ismertem rá mindjárt: finom ruha volt rajta és levétette a szakállát.

Rövid, ámuló kiáltás. sikolt ki az ajkamon.

— Csitt, ne olyan hangosan! Tulajdonképpen miképpen folyt le a dolog akkor? Kérdezte Pat?

— Vallattak bennünket. Téged keresnek

— Elutazom Nyugot-Amerikába — szólt Pat. Mi öröme van itt az embernek az életben? Hét, nyolc dollár hetenként, de ebből négy tápláléka... Földet veszek, farmer leszek, Ha velem akarsz jönni, odaát Frisco környékén keresünk földet.

Nem mehetek . . .

— **Az almagyar.** Muraszombatban kinos feltünést kelt egy kipattant titok, a melyet eddig *Vogler* János szecsenykuti savanyuvizforrás tulajdonos, meg a luttenbergi cs. és kir. kapitányság őriztek. Vogler honossága dolgában hatósági eljárás indult meg s ennek során Vogler, a ki savanyuvizes üvegeinek vignettáján nagy magyarnak hirdeti magát, élénken vitatta osztrák állampolgárságát. Protestálok az ellen, — irta egyik beadványában — hogy engem magyar állampolgárnak tartsanak! A beadvany lekerült a muraszombati szolgabirósághoz s igy pattant ki a szécsénykuti savanyuviz forrás tulajdonosának tiltakozása, a kit Muraszombat vidékén nagy tiszteletben tartottak s a legnagyobb magyarok egyikének ismertek, a ki annak idején magyar sorozó bizottság előtt állott s igy kétségtelenül magyar állampolgár. A protestáció pikanteriája az, hogy Vogler a petánci savanyuvizforrás tulajdodosa, a ki piros-fehér-zöld szinben nyomatott cimkével „Pártoljuk a hazai ipart" jelzésse próbálja ellensulyozni a külföldi konkurenciát. Megérdemlené Vogler ur, ez az almagyar, ha sa vanyu vizét a magyar közönség bojkottálná. Igys meg a vizit Vogler ur maga, vagy itassa meg osztrák *konfitársaival* ha olyan kedves nek Ausztria.

— **Mutanrendőri bejárás.** A zalalövő—zalaegerszegi most épülő vasut mütanrendőri bejárása szeptember 29-én délelőtt 9 órakor a zalalövői állomáson kezdetik meg

— **A ki eltünt a pénz elől.** A hivatalos lap keddi számában a következőket olvassuk: Vasfarkasfalvi illetőségü *Steibeck* Alajos felhivatik, hogy az 1913 Pv. 148/2 számu végzéssel részere kiutalt 376 korona 14 fillért a felsőőri kir. adóhivatalnál vegye fel, Felsőőri kir. járásbirosag. Boldog Steinbeck ur! Más elig várja, hogy kiutalják a pénzét, ő pedig eltünik előle.

— **Elvert muzsikus.** A némethidegkuti korcsmában együtt borozgattak Ertinger Karoly és Ertinger József földmivesek. Mulatozás közben a legények nekiestek Baranyai Miklós radafalvi zenésznek és ugy elverték, hogy az orvosi jelentés szerint a cigány sérülései hat hétig kivánnak gondos ápolást. Mikor a két legényt a csendőrök kérdőre vonták, hogy a muzsikust miért bántalmazták, azt felelték, mert nem játszott szépen.

— **Változás a pénzügyigazgatóságnál.** Szalay Pál pénzügyi titkart Székesfehérvárra helyezték át, helyébe Wille Lajos pénzügyi segédtitkár került.

— **Az igen tisztelt szülőknek.** A celldömölki községi polgari fiuiskola I. osztályába a városháza tanácskozó termében f. hó 15. és 16. napján lesznek, délelőtt 9—12-ig, délután 2—4-ig. 17 én lesz az iskola megnyitása istentisztelettel. 18-án megkezdődnek az előadások. A polgári iskola I. osztályába csak oly tanulóveheto fel, a ki 9 évét már betoltötte és a IV. elemi osztály sikeres elvégzését iskolai bizonyitvannyal igazolni tudja. A beirásnál minden tanuló születési és ujraoltasi bizonyitványt is tartozik bemutatni. A tandij 40 korona; ezt két részletben is lehet fizetni, egyik felét a beirás alkalmával, a másikat február elején. A beirás dija 5 kor. 30 fillér. Celldömölk, 1913. augusztus 28. *Hellési* Rupert apát, iskolaszéki elnök.

— **A jegyzők államositása.** A belügyminiszteriumban most folynak a munkálatok a jegyzők fizetésrendezése dolgában. Az erre vonatkozó tervezet már készen is van s csak a pénzügyminiszter hozzájárulása szükséges, hogy azután a fizetés-kiegészitő összeg az 1914. évi költségvetésbe beilleszthető legyen. A jegyzők fizetéskiegészitése az erre vonatkozo törvénytervezet szerint, mint alapilletmény, évi 2000 koronában van megállapitva. Az ennél magasabb fizetést élvező jegyzők magasabb fizetésük élvezetében tovább is megmaradnak, mindaddig, mig a jegyzők államositása be nem következik. Akkor a jegyzők magasabb fizetési osztályba fognak felosztatni. A fizetési osztályokban való előlépésnél nemcsak az eltoltött szolgálati évek lesznek irányadók, hanem a minősités is. A minősitést a főszolgaqirák és az alispán végzi s ezek ajánlatára fogjak a jegyzőket előlépésre előterjeszteni. A jegyzők maguanmunkálatait illetőleg az eddigi állapotot érintetlenül fentartják, rendezés az államositás kérdésével egyidejüleg fog megtörténni.

— **Kőmüves,- kőfaragó- és ácsmester képző tanfolyam.** A gyori epitoiparosok szövetsége oktober hó 1-én kőmüves-, kőfaragó és ácsmester képző tanfolyamot szervez. Megfelelő számu jelentkező esetén ugyanezen mesterségekben pallerkepző tanfolyamot is letesit. A mesterkepzo tanfolyam oktober 31-ig tart. A tanfolyamon való reszveteli dij a kőmives- és acsmesterségnél 250 korona, a kőfaragó mesterségnél 400 korona. Kellő számu jelentkezés eseten a hallgatók mérsékelt árban internátusos elhelyezést és ellátást is nyernek. Részletes feltételek az ipartestületnél tekinthetők meg.

— **A jegyzőinternátus gondnoka.** A belügyminiszter a szombathelyi közigazgatási internátus gondnokává *Hanny* József tömördi lakost nevezte ki.

— **Borzalmas halál.** Borzalmas halállal halt meg kedden Muraszombatban *Németh* Ádám kocsis. Leesett a cséplőgépről, a melynek kerekei agyon zuzták. A plébános kocsisa, az öreg 65 éves Németh Ádám kedden delelőtt egy cséplőgépet akart kivontatni az udvarból. Már fent ült a kocsis a gép ülésén s éppen megakarta inditani a gépet, a mikor a lovak hirtelen megrántották azt. Az öreg kocsis lefordult az ülésről s jobb lába belekerült a kerék küllői közé. A megindult lovak tovabb huzták a kocsit s a kerekek a szerencsétlen embert a szó szoros értelmében összetörték.

— **Vizbefult kislány.** Sorokujfaluban szombaton délután a patak partjan játszadozott *Farkas* István cipész kétéves leánykája. A leányka nagyon közel ment a vizhez elvesztette az egyensuyt s beleesett a patakba, a melyből holtan huztak ki.

— **Uj iparvasut.** A bükki cukorgyár Vasszurány, Salfa, Kovesakut és Kőszegpaty érintésével iparvasutat akar épiteni. Az uj vasut közig. bejárása szeptember 9-én lesz. A vármegye képviseletében Somogyi Miklós, Rusa Béla és Sinkovich Elek, az államépitészeti hivatal részéről Hvostich Antal vesznek részt a bejáráson.

— **A cigányprimás hőditása.** *Kiss* Jancsi egykori veszprémi cigányprimás szerencséjéről a „Pesti Hirlap" vasárnapi számában a következőket irja:

Budapest egyik legujabb keletü, fényesen berendezett kávéháza rövidesen gazdát cserél. Ebben ugyan semmi különös nincsen. Ma már annyi a kávéház a fővárosban, hogy a kávésüzlet nem tartozik a legjövedelmezőbb vállalkozások közé és mert nagyon kevés ily üzlet tudja megállani a helyet a mai nyomasztó viszonyok közt a nagy konkurencia mellett, természetesen a legtöbb kávés a legkisebb haszonra is iparkodik tuladni üzletén. Ezuttal azonban olyan kávéházvásárlásról van szó, a melyet a romantika aranyszálai fonnak körül. De térjünk a dologra:

Másfél évvel ezelőtt épült fel a Tisztviselők Takarékpénztára bankpalotája a Rákóczi-ut külső részén, a Luther-utca sarkán. A tulajdonos takarékpénztár, hogy a földszinti helyiségeket minél jövedelmezőbbé tegye, a nagy üzlethelyiséget pazar fényü kávéházzá alakittatta és maga is rendezte be és a szomszédban levő müintézetről Népopera-kávéháznak nevezte el. A kávéház első bérlője Kallós Márkus volt, a kitől egy évvel ezelőtt Nagy Sándor vette meg. Kerek összegben egy negyedmillió koronát fizetett. De az uj bérlő reményei sem váltak be és már azon volt, hogy cigányzenekart szerződtet, a mikor, vagy három héttel ezelőtt beállitott hozzá Kiss Jancsi, valamikor veszprémi cigányprimás, a ki azóta megjárta a külföldet és néhány hét óta esténként a Grado-kávéház közönsége előtt muzsikál és megkérdezte Nagy Sándortól, hajlandó-e a kávéházat eladni. Volna itt egy komoly vevő. A kávés nagyot bámult, de még nagyobbat, a mikor a cigányprimás előadásaiból meggyőződött, hogy igen komoly ajánlatról van szó. A cigányprimas elmondotta, hogy egy angol báróné aspirál a kávéházra, a kivel ő külföldön ismerkedett meg. A utolsó kötelye is eloszlottak, a mikor egy héttel ezelőtt *Ross* Mária báróné megérkezett Angliából leányával és személyesen is tárgyalásba bocsátkozott a kávéssal. A tárgyalások eredménnyel végződtek és szombaton délután a Tisztviselők Takarékpénztára, mint háztulajdonos irodájában megkötötték az üzlet-átruházási szerződést.

A szerződés értelmében a báróné 275 ezer koronáért vette meg a Népopera-kávéházat és foglalóul lefizetett 50.000 koronát, abból a 192 ezer koronából, a melyet szombat délelőtt kapott Angliából, mezgyőző bizonyságul annak, hogy Nagy Sándortól nem kell tartania attól, hogy az üzlet az utolsó pillanatban füstbe megy. A báróné augusztus 31-én éjjel lép a kávéház birtokába és akkor vállik esedékessé az egész vételar lefizetése.

De hogy a báróné a szerződésnek még nagyobb nyomatékot adjon, ki akart bérelni egy nagyobb lakást is a bérpalotában. Minthogy azonban ilyen lakás üres nincs, egyelőre egy szerény udvari lakást bérelt ki, a hová szintén szeptember elsején költözik be a Pannonia-szállóból, a hol most lakik.

A báróné körülbelül 55 éves nő benyomását kelti, kissé molett, mig leánya 22 éves, nyulánk, szilfid alak, szőke arcát ragyogó szempár és folytonos mosolya teszi bájossá. A báróné a kávéház-vásárlás igazi célját titkolja és azt szeretné elhitetni, hogy legridegebb üzleti szempont vezette. Sok jel azonban arra vall, hogy az üzlet mögött egy gyöngéd szerelmi viszony anyagi oldalát rendezték. Kiss Jancsi, a cigányprimás, már közel van ugyan a negyven évhez, de külsejében és müvészetében elég vonzó erő van arra, hogy megcsinálja Rigó Jancsi és Nyári Rudi szerencséjét.

— **Kiszabadult rablógyilkos.** A nyolcvanas évek legkegyetlenebb gonosztevője lett most ujra időszerü személyiség. Huszonkilenc esztendei raboskodás után királyi kegyelemmel kiszabadult az illavai legyházból *Hoszter* Fülöp, a várpalotai rablógyilkos, a kinek kilenc emberélet terheli a lelkiismeretét. A fegyház nagyon megpuhitotta az egykori szörnyeteget. Istenes, jámbor lélek lett belőle. Kenetteljesen viselkedett és soha nem akarta elismerni annak a rémséges bünselekménynek az elkövetését, a miért élethosszig tartó fegyházra itélték. Ő volt a fegyencek kántora és évek multával megengedték neki, hogy saját költségén egy harmoniumot helyeszen el zárkájába, a hol aztán vasárnap délutánonkint összesereglettek a fegyencek és Hoszter Fülöp énekelt [illegible] egyházi dalokat a saját [illegible] kilencszeres rablógyilkos Hoszter Som[illegible] ment falujába.

— Jó, hogy eszembe ötlik: itt kések. Köszönet erte. Látod, a villamvasuti alkalmazottnak nincs jövője . . .

Fölhangzott a vasuti fütty.

— Isten veled — szólt Pat. — Mondd csak mennyit kaptál attól az embertől, a kit elgázolt a villamosvasut?

— Tiz dollárt.

— Annyit kaptam én is. Nos tulajdonképpen becsületes fizető volt. De az asszony ügyesebb volt nála.

— Az asszony?

— A fiatal asszony, igen. Egy-kétezer dollár nem játszott szerepet nála. Ha most könnyebb életet kezdhetek — neki köszönhetem.

Utolsó udvarló.

Utolsó udvarlója én vagyok!
Gondolja jól meg, asszonyom.
Harminchat éves lesz maholnap
Ő férje tul a hatvanon.

A szeme alján finom ráncok,
Hajában itt-ott szürkeség,
Harminchat éves — s nem boldog
És nem volt soha dőre még!

Hívalg vele: hü volt urához,
A kit soha nem szeretett,
De azt nem tudja, ugy-e édes,
Mért élte át az életet?

Utolsó udvarlója en vagyok,
Gondolja jól meg, asszonyom.
Ha elkerget, de fogja bánni,
Ha ön is tul lesz majd a hatvanon!

Szombatos Elemér.

NYOMDAI

munkák, kereskedelmi és gazdasági, valamint bármiféle nyomtatványok gyorsan, ízlésesen, jutányos áron készülnek.

Irodai papirok, irószerek, diszdobozok és diszboritók levélpapirok, üzleti könyvek, mindennemü látképes levelezőlapok, zsebkönyvek, tinták s minden egyéb papir áruk elsőrangu minőségben versenyképes árakon

KAPHATÓ:

„Vörösmarty"-könyvnyomda papir és irószerek kereskedése

Devecser, Klapka-utca 16.

Pályázat.

A celldömölki uj községi polgári fiuiskolánál egy nyelvi és történeti, továbbá egy mennyiségtani szakra képesitett tanitói állásra pályázatot nyitok.

Illetmény 2000 K-fizetés és 480 K lakpénz. Az egyik tanerő az igazgatói teendőkkel bizatik meg 200 K díjazással. Az állások csak az 1913—14. iskolai évre szólnak és ideiglenes jellegüek.

A pályázatok f. évi szeptember 9-ig alulirotthoz nyujtandók be.

Celldömölk, 1913. aug. 28.

Hollósi Rupert
apát, iskolaszéki elnök

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztithatatlan, soha javitást nem igényel. Tüzmentes, fagymentes, vizhatlan es viharálló.

Alatta a padlás tèlen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYÜ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., igy palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágositást, árjegyzéket és mintát kivánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. :: Jánosháza.

Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

Molnársegéd,

idősebb nőtlen, ki a hengermalom kezelésében jártas, állandó munkára azonnal felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet és levélbeli ajánlatot kér

Szkókán Gyula
malomtulajdonosnál
Noszlopon.

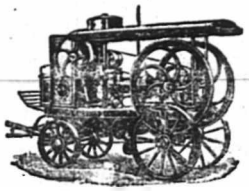

Gépjavitó és kovácsmühely.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Celldömölkön a Gyár utcában** (Kórház-kert mellett) saját telkünkön épült uj mühelyünkben

mezőgazdasági gépjavitó és kovács-mühelyt

rendeztünk be.

Elvállaljuk gőzgépek, benzinmotorok, cséplőgépek, vetőgépek, járgányok, szivattyuk stb. szakszerü javitását.

Mindennemü kovácsmunkakat, lóvasalást a legpontosabban teljesitünk. Szives pártfogást kérve,

kiváló tisztelettel

Varga Testvérek, gépészek.

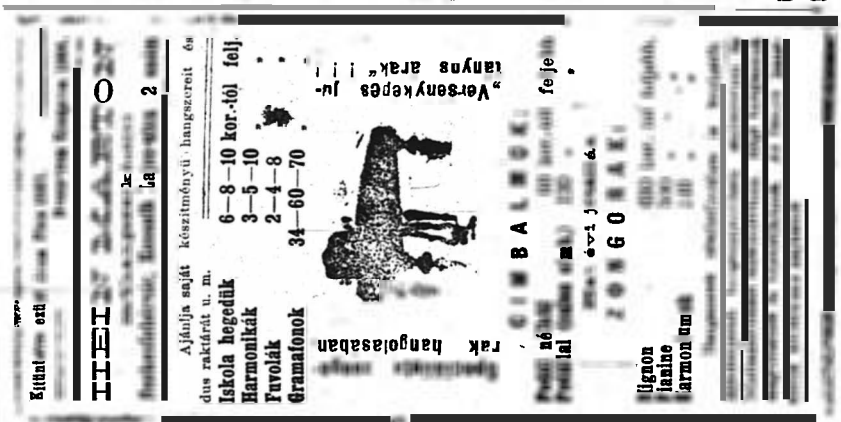

Kollarit- bőrlemez.

kaucsuk-kompozitióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. **A jelenkor legjobb fedéllemeze.**

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható Celldömölkön: HOFFMANN MIKSA fakereskedőnél.

Sirolin "Roche"

biztos hatásu tartós köhögésnél, a légutak **hurutainál**, hörghurut és **asthmánál**. **Influenza** és **tüdőgyuladások** után a **jóizü** Sirolin "Roche"-al való **hosszabb** kura megvéd az összes **ártalmas** következményektől. *SIROLIN „Roche" oldólag és fertőtlenitőleg hat; elősegiti az etvágyat és emésztést.*

Sziveskejék a gyogytarakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorsajtóján Devecserben 1913